Trendrapportage Hogescholen: inzicht in facilitaire kosten

Utrecht, december 2006

Hogescholen hebben te maken met veel ontwikkelingen en veranderingen in een branche die antwoord moet geven op veel maatschappelijke vragen. Dit heeft verscheidene gevolgen voor de facilitaire organisatie van hogescholen. Wat zijn de gevolgen van het gekozen onderwijsmodel? Hoe maken wij optimaal gebruik van de beschikbare ruimte? Welke visie zien wij voor de komende jaren?

Om deze vragen te beantwoorden is inzicht nodig. Inzicht in kosten, in trends en hoe de facilitaire organisatie ten opzichte van de anderen presteert. De trendrapportage voorziet in deze behoefte en stelt zich ten doel om kennis uitwisseling binnen de hogescholen te bevorderen. In deze samenvatting worden enkele resultaten geschetst en wordt het traject beschreven. Hiermee wordt een beeld gegeven van de opbrengsten van het project en van de gedetailleerde rapportage die de deelnemende hogescholen ontvangen.

Rondetafelbijeenkomst Hogescholen
1 november 2006 te Utrecht

Personeelsinzet

Gemiddeld zijn per 1000 studenten negen facilitaire medewerkers werkzaam binnen de hogescholen. De verhouding tussen primaire organisatie en facilitair bedrijf is bij de deelnemende hogescholen gemiddeld 7,6: 1fte. Er bestaan grote verschillen in de inzet van fulltime en parttime personeel. Binnen de deelnemende hogescholen zijn twee uitschieters met meer dan 40% parttimers en een hogeschool met een aandeel fulltimers van boven 80%. Bij het grootste deel van de hogescholen bevindt het aandeel parttimers zich echter tussen de 20 en 40%.

Zoals uit het onderstaande diagram blijkt, bestaat meer dan de helft van de formatie binnen de facilitaire organisatie uit conciërge (41%) en medewerkers receptie/centraal meldpunt (18%).

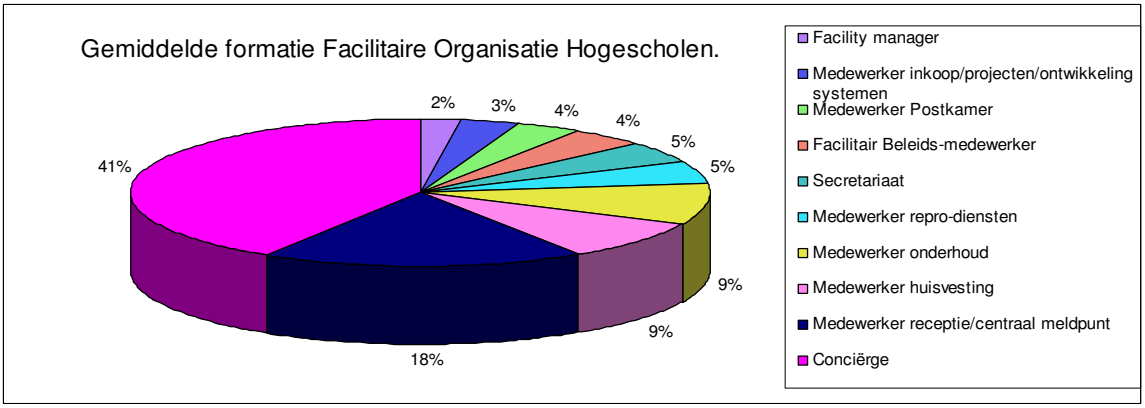

M2 bruto vloeroppervlak

Het gemiddeld aantal m2's bedraagt bij de veertien deelnemers 106.404 bruto vloeroppervlak (bvo). Dat is per student gemiddeld 6,33 m2. De bandbreedte van het aantal m2's per student is behoorlijk groot, van 4,88 m2 tot 23,07m2. Bij de helft is sprake van groei in de huisvesting, bij eenzesde van krimp. De rest geeft aan dat er sprake is van een gelijkblijvende organisatie.

Risicobeheersing

Risicobeheersing is een thema dat in de belangstelling staat. Tien hogescholen benaderen risicobeheersing op integrale wijze. Vrijwel alle hogescholen zijn geconfronteerd met diefstal van computers, laptops, beamers en printers. Er worden dan ook maatregelen getroffen: driekwart van de hogescholen maakt gebruik van camerabeveiliging. Eveneens bij driekwart van de hogescholen is de beveiliging van het gebouw ondergebracht bij de facilitaire organisatie. De kosten die worden gemaakt om maatregelen te nemen, verschillen behoorlijk, zoals we kunnen zien in het figuur, waar kosten voor risicobeheersing per student uit zijn gezet.

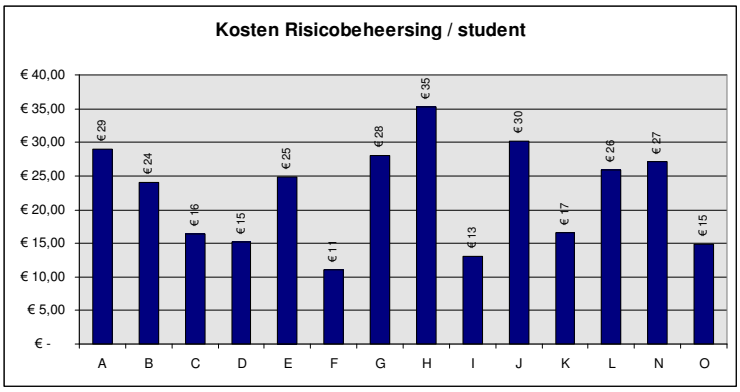

Voor bewaking en beveiliging waren de gemiddelde kosten per student € 22,23. Per fte (van de totale organisatie) bedroeg het gemiddelde dit jaar € 190,54. Dit komt overeen met het gemiddelde van de gemeenten in 2005 van €183,15.

Conciërgerie

De taakverdeling van de conciërgerie blijkt divers. Gemiddeld genomen zijn bewaking/beveiliging en toezicht op schoonmaak de belangrijkste taken van conciërges.

Inkoopfunctie

Meer dan 40% van de deelnemende hogescholen heeft de inkoopfunctie zowel centraal als decentraal gepositioneerd. Bij negen hogescholen is de inkoopfunctie gepositioneerd binnen de facilitaire organisatie. Bij vijf hogescholen geldt dat de inkoopfunctie verantwoordelijk is voor alle goederen, werken en diensten.

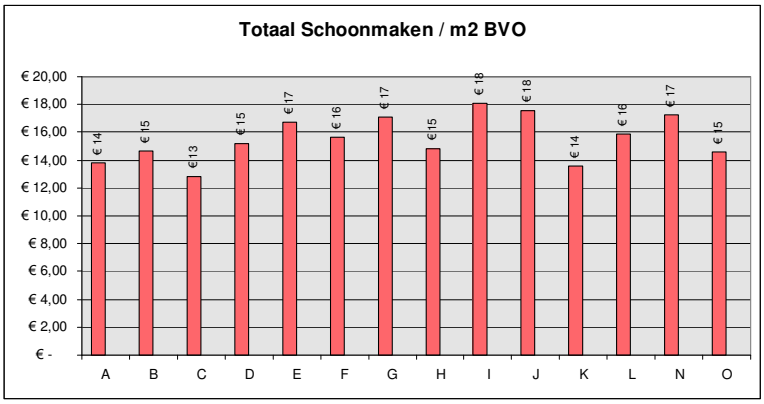

Voor Schoonmaak zijn de kosten bij hogescholen gemiddeld 15,55 euro per m2 bvo. Dit is conform andere branches. De Provincies hadden dit jaar een gemiddelde van 14,88 euro per m2 BVO. Bij de gemeente lag dit bedrag hoger; vorig jaar lag het gemiddelde daar op 16,11 euro per m2 BVO.

Positie in de organisatie

Dit jaar maakt de facility manager bij drie hogescholen deel uit van het hoogste ambtelijke niveau in de organisatie. Voor tien facility managers geldt, dat zij direct rapporteren aan het hoogste ambtelijke niveau in de organisatie. Op korte termijn wordt voor de positie van Facility Managers geen keerpunt verwacht. De regisseursrol van de Facility Manager ten opzichte van uitbestede diensten en de facilitaire organisatie zal zich als trend verder doorzetten.

Huisvesting

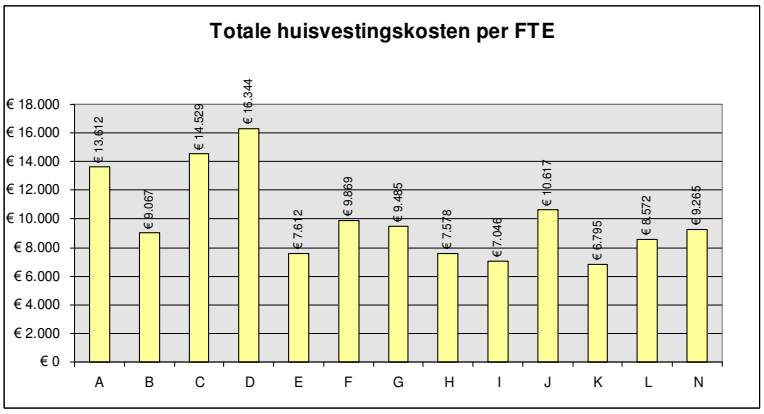

De ratio's voor de kosten vastrecht en energie en water variëren per hogeschool van 7,99 euro per m2 bvo tot 14,86 euro per m2 bvo. Het gemiddelde van dit onderdeel bedraagt 12,57 euro. Ten opzichte van vorig jaar zijn deze kosten voor verschillende scholen gestegen.

Traject van de trendrapportage

Het traject wordt door Capgemini begeleid en werd in april 2006 gestart met een bijeenkomst, waarin de thema's en onderwerpen voor dit jaar door de deelnemers werden vastgesteld. Vervolgens werden de vragen en definities op scherp gesteld door de redactiecommissie. Bij het opstellen van de vragen vormt de NEN-norm 2748 de basis voor de vragen en gehanteerde begrippen in het deel over de facilitaire kosten ten einde een gelijke noemer te hanteren voor alle kostenposten. Aanvullend zijn de resultaten van de NTA 8101 (normtechnische afspraak voor het onderwijs) in het onderzoek betrokken. Voorafgaand aan de dataverzameling wordt een cursus gegeven, om de juiste rubricering van kosten te garanderen. De cursus werd verzorgd door Adriaan Veenman van FMH. Voor de inventarisatie van de gegevens maken de deelnemers gebruik van een informatieve website. Capgemini verwerkt en controleert de gegevens en legt de concepten en eventuele vragen voor aan de deelnemers. Op basis van de reacties van de deelnemers is een conceptrapport opgesteld. In een Rondetafelbijeenkomst met de deelnemers en hun collega's, is aan de hand van het rapport de kennis en ervaring gedeeld.

Over de HBO-raad

De HBO-raad onderhoudt als vereniging van hogescholen contact met de (potentiële) deelnemers aan de Trendrapportage Hogescholen. De HBO-raad is tevens contracthouder van dit benchmarkonderzoek.

Over de deelnemers

Dit jaar nemen de volgende hogescholen deel in de Trendrapportage Hogescholen.

Stichting Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten
Avans Hogeschool
ArtEZ hogeschool voor de kunsten
Christelijke Hogeschool Nederland
Fontys Hogescholen
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
HAS Den Bosch
Hogeschool Edith Stein
Hanzehogeschool Groningen
Haagse Hogeschool
Hogeschool Leiden
Hogeschool Rotterdam
Christelijke Hogeschool Windesheim
Hogeschool Zuyd
Hogeschool INHOLLAND
Noordelijke Hogeschool Leeuwarden
Saxion Hogescholen

Voor meer informatie:

HBO-raad, Bastiaan van der Wulp — Telefoon: 070 312 2145
e-mail: wulp@hbo-raad.nl — www.hbo-raad.nl

Capgemini, Anne-Marije van Goch — Telefoon: 030 689 8101
E-mail: anne-marije.van.gochkok@capgemini.com — www.fmnetwerk.nl